

İCRA SUÇ ve KABAHÂTLERİ

I-İCRA-İFLÂS KURALLARININ UYGULAMA ALANINDA SUÇ ve KABAHATLER

1-İcra-İflâs Suç-Kabahat Fiili Tanımlanması Lüzumu

- A)Cebri İcra Faaliyeti Bağlamında Toplumsal Düzeninin Korunması
a-*Toplum Düzenini Bozabilecek İcra-İflas Suç Fiillerinin Caydırılması*
b-*İcra-İflas Suç Fiillerinin Bastırılıp Ceza Adaletinin Sağlanması*
- B)Cebri İcra Faaliyet Düzeninin Korunması ve Prosedürde Etkinlik Temini
a-*Cebri İcra Düzenini Bozan İcra-İflâs Kabahat Fiillerinin Caydırılması ve Bastırılması*
b- *Bazı Takipler Bakımından Borçlunun Şahsına Yönelik Cebre Başvurulması*

2-Hukuk Sistemimizde İcra-İflâs Suç ve Kabahâti İhdas Rejimi

- A)Toplumun Genel Düzenini Tehdit Edebilecek İcra-İflas Suçlarının TCK'da Düzenlenmesi
a-*Hileli veya Taksirli İflas Suçu* (TCK, m.161,162 [İİK,m.310,311])
b-*Muhafaza Görevini Kötüye Kullanma* (TCK, m.289)
c-*Resmen Elkoyulmuş G.menkul Hükümünde Yer veya Şeye Tekrar Girme* (TCK, m.290; İİK; m.342)
- B)İcra-İflas Düzenini veya Takibin Etkinliğini Tehdit Edecek İcra-İflas Suç ve Kabahatlerinin İİK'da Düzenlenmesi
- C)İktisadi Düzeni Tehditin Yanısıra Bazı Takiplerde Etkinlik Aracı Olarak Karşılıksız Çek Keşide Etmenin Özel Bir İcra Suçu Sayılması (5941 Sy. Çek K, m.5)

II-İİK'DA DÜZENLENEN İCRA SUÇ ve KABAHÂTLERİ

1-İcra Suç ve Kabâhatlerinin Ceza Hukuk Düzenindeki Konumu

- A)TCK Genel Hükümlerinin Kural Olarak İcra Suçları Hakkında da Cari Oluşu
a- *TCK m.1-75 Hükümleri Aksi Belirtilmiş Olmadıkça İİK'da Düzenlenen İcra Suçları Hakkında da Uygulanır* (TCK, m.5; İİK, m.354/III)
b-*İİK'da Yeralan İcra Suçlarına İlişkin Kararlar Hakkında Kanun yolu Rejimi CMK'ya Tabidir* (İİK, m.353/II)
- B)Bazı CMK Hükümlerinin İcra Ceza Yargılamasında Uygulanmaması
a-*İcra Suç ve Kabahâatlerinde Yargılamanın Şikâyete Bağlı Sayılması* (İİK, m.347,349/VI, 352/II)
b- *İcra Suç ve Kabahâatlerinde Kural Olarak İcra Mahkemesinin Görevli Oluşu* (İİK, m.346)
c-*İcra Ceza Yargılamasında Savcının Yer almaması* (İİK, m.350/II)
ç-*İcra Kabahatlerine İlişkin Kararlara Karşı Kanun yolu Başvurusunda CMK Hükümlerinin Uygulanmaması* (İİK, m.353/I)
d-*İcra Suç ve Kabahatlerinin Uzlaşmaya Tabi Olmaması ve Şikâyetten Hükümün Kesinleşmesinden Sonra da Feragat Edilebilmesi* (İİK, m.354/I)

C)5326 Sy. Kabahâtlere Kanunu Genel Hükümlerinin İcra Kabahâtlere Bakımından Uygulama Alanının Sınırlılığı

a-İcra Kabahâtlere Temelde Disiplin Hapsi ve Tazyik Hapsini Müstelzim Oluşu (CMK, m.2/1 ; KK, m.3,16)

b-İdari Para Cezası Yaptırımlı İcra Kabahâtlere İİK'da Hüküm Bulunmayan Hallerde KK Genel Hükümlerinin Uygulanması

Ç)Disiplin ve Tazyik Hapsi Cezalarında İnfazın İsteğe Bağlı Ertelenmeye Açık Olmaması (CGTİK, m.17/6-c)

2-İcra Suçları

A)Hapis ve Adli Para Cezasını Birlikte Müstelzim İcra Suçları

a-Alacaklıyı İzzaren Mevcudunu Azaltma (İİK, m.331)

aa)Suçun Failinin Borçlu Oluşu

ab)Suçun Unsurları

aaa)Borçlunun Haciz veya İflas Yollarıyla Takip Edilmiş Olması

aab)Takipten Sonra veya Önceki İki Yıl İçinde Kasden Malvarlığı Aktiflerini Tabi veya Sunni Olarak Eksiltmek

aac)Alacağın Ödenmemiş Olması

ac)Suçun Cezası (Altı aydan üç yıla dek hapis ve bin güne dek para cezası)

b-Ticari İşletme Alacaklısını Borcu Kasden Ödememek Suretiyle Zarara Uğratma (İİK, m.333a)

ba)Suçun Faili (Ticaret Şirketinin Yönetimini Hukuken veya Fiilen Elinde Tutan Yetkili)

bb)Suçun Unsurları ve Cezasızlık Sebebi

bba)Ticaret Şirketinin Borcunu Kısmen veya Tamamen Kasden Ödememek

bbb)Alacaklının Zarar Görmüş Olması

bbc)Söz konusu Fiilin Başka Bir Suça Vücut Vermemesi

bc)Suçun Cezası Altı Aydan İki Yıla Dek Hapis ve Beşbin Güne Dek Adli Para Cezası Oluşu

c-Menfaat Karşılığında Artırmadan Çekilme veya Katılmama (İİK, m.345b)

ca)Suçun Failinin Cebri Satış İştirakçisi Olması

cb)Suçun Unsurları

cba)İİK'ya Göre Bir Cebri Satış İhalesi Mevcudiyeti

cbb)Pey için Mezata Gelmiş Kişiye Menfaat Vaadi veya Sağlanması

cbc)Harici Menfaat Nedeniyle Satışa İştirak Etmeme veya Artırmadan Çekilme

cc)Suçun Cezası (Bir yıla dek hapis ve bin güne dek adli para cezası)

B)Hapis Cezasını Müstelzim İcra Suçları

a-Aczine İhmalen Sebebiyet Verme (İİK, m.332)

aa)Suçun Failinin Borçlu Oluşu

ab)Suçun Unsurları

aaa)Borçlunun Haciz Yoluyla Takip Edilmiş Olması

aab)Takipten Sonra veya Önceki İki Yıl İçinde Fahiş Harcama ve Riskli Yatırımlarla veya Sair Sutette Bir Ağır İhmalle Mali Durumunu Bozma yada Kasten Daha Ağırlaştırma

aac)Takipli Alacağın Ödenmemiş Olması

ab)Suçun Cezası (Onbeş günden altı aya dek hapis)

b-İflas Organları ile İflas ve Konkordato Alacaklılar Toplanmasını İğfal (İİK, m.333)

ba)Suçun Failinin Borçlu veya İflas Bürosu/İdaresi Üyesi ya da Herhangibir Kişi Olabilmesi

bb)Suçun Unsurları

(İflas Bürosu veya İflas İdaresi ya da İflasta veyahut Konkordatoda Alacaklılar Toplanması Kararları İttihazında Lehe Oy İstihsalı için Menfaat Vaadi veya Temini)

bc)Suçun Cezası ve Ağırлатıcı Sebep (Altı Aydan İki Seneye Dek Hapis // Failin İflas Bürosu veya İflas İdare Memuru Olması Halinde ½ Artırım)

c-Konkordato ve Uzlaşmalı Yapılanmada Acz Organlarını Yanıltma veya Tasfiye Projesine Uymama (İİK, m.334)

ca)Suçun Failinin Borçlu Oluşu

cb)Suç(lar)un Unsurları

cba)Konkordato veya Uzlaşmalı Yapılanma Projesinin Ümitvar Olduğu İzlenimi Oluşturarak Mühlet ve Tasdik Kararı Elde Etmek için Resmi ve Özerk-Özel Acz Organlarını Yanıltmak

cbb)Konkordato veya Uzlaşmalı Yapılanma Projesinin Kasden Uygulanmaması Suretiyle Alacaklının Zarar Görmesi

cbc)Suçun Cezası (Altı aydan bir yıla dek hapis)

ç-Ticaretin Beyansız Terki (İİK, m.337a)

ça)Suçun Failinin Tacir Borçlu Oluşu

çb)Suçun Unsurları

çba)İİK m.44 Hükmündeki Beyannameyi Ticaret Siciline Vermeksizin Faaliyeti Bırakmak

çbb)Beyanname Vermekle Birlikte Aktifi Eksik Göstermiş Olmak veya

çbc)Beyanname Yazılı Malı Haciz ya da İflas Elkoymasında Saklamak veya

çbd)Beyanname Yazılı Mallarda İzinsiz Tasarruf Etmek

çbe)Borcun Ödenmemesi Suretiyle Alacaklının Zarar Görmüş Olması

çc)Suçun Cezası (Üç aydan bir yıla dek hapis)

d-Gerçekdışı Beyanda Bulunmak (İİK, m.338/I)

da)Suçun Failinin Borçlu veya Üçüncü Kişi Olabilmesi

db)Suçun Unsurları

dba)Kanunen Zaruri Bir Beyan Verme Mevcudiyeti

dbb)Verilen Beyanın Gerçeğe Aykırı Olması

dc)Suçun Cezası (Üç aydan bir yıla dek hapis)

e-Mecburi Borca Batıklık Bildirimi ve İflasını İstememe (İİK, m.345a)

ea)Suçun Failinin Mecburi Borca Batıklık Bildirimine Tabi Bir Sermaye Şirketi Temsil-İlzam Yetkilisi veya Tasfiye Memuru Olması

eb)Suçun Unsurları

eba)Sermaye Şirketinin Borca Batık Halde Olması

ebb)Borca Batıklığın Mahkemeye Bildirilip İflasa Kararı İstenmemiş Olması

ec)Suçun Cezası (On günden üç aya dek hapis)

C)Adli Para Cezasını Müstelzim İcra Suçları

a-Müflisin Malını İflas Masasına Vermemek veya Müflise Olan Borcunu Bildirmemek (İİK, m.336)

aa)Suçun Failinin Müflisin Borçlusu veya Sair Üçüncü Kişi Oluşu

ab)Suçun Unsurları

- aba)İflasın İlan Edilmiş Olması
- abb)Mazeretsiz Olarak Bir Aylık Sürede Masaya Borç Bildirilmemiş veya Müflise Ait Malın Teslim Edilmemiş Olması
- aç)Suçun Cezası (Doksan Güne Dek Adli Para Cezası)

3-İcra Kabahâtleri

A)Disiplin Cezasını Müstelzim İcra Kabahâtleri

- a-İflas Tedbiri Kapsamında veya İflasın Açılmasını Müteakip Defter Tanziminde Malını Saklamak ya da Evvelce Deftere Geçirilmiş Malını İstenildiğinde Masaya Teslim Etmemek veya İflas Organı Emrine Amade Olmamak (İİK, m.337/II)
- aa)Kabahât Failinin Müflis Borçlu Oluşu
- ab)Kabahâtin Unsurları
 - (İİK m.162 veya 209 ya da 216 Hükümlerine Aykırı Davranmış Olmak)
- ac)Kabahâtin Cezası (On günden bir aya dek disiplin hapsi)
- b-Beyandan Sonraki Mal ve Kazanç Artışını Bildirmemek (İİK, m.339)
- ba)Kabahâtin Failinin Takipli Borçlu Oluşu
- bb)Kabahâtin Unsurları
 - bba)Takip Kapsamında Yeterli Miktar Malbeyanında Bulunmamış Olma
 - bbb)Yeterli Malbeyanında Bulunmama Sonrasında İlave Mal veya Kazanç Elde Etme
 - bbc)İlave Mal veya Geliri Yedi Gün İçinde İcra Dairesine Bildirmemiş Olma
- bc)Kabahâtin Cezası (On gün ve ilave mal-kazanç elden çıkarılmışsa bir aya dek disiplin hapsi)

B)Tazyik Hapsi Cezasını Müstelzim İcra Kabahâtleri

- a-Ödeme Taahhüdünü İhlal (İİK, m.340)
- aa)Kabahâtin Failinin Takip Borçlusu veya İcra Kefili Olabilmesi
- ab)Kabahâtin Unsurları
 - aba)Takipli Borcun Ödenmesi Hakkında Kanunen Muayyen İcra Sözleşmesi Akdi Mevcudiyeti
 - abb)Ödemeye İlişkin İcra Sözleşmesinin İhlal Edilmiş Olması
- ac)Kabahâtin Cezası (Üç aya dek tazyik hapsi)
- b-Çocuk Teslim Kararına Uymama (İİK, m.341)
- ba)Kabahâtin Failinin Aleyhine Karar Verilmiş Olan Çocuk Teslim Borçlusu veya Çocuğu Yedinde Bulunduran Kimse Oluşu
- bb)Kabahâtin Unsurları
 - bba)Tatbiki İstenmiş Bir Çocuk Teslim Kararı Mevcudiyeti
 - bbb)Resmi Emirnameye ve/veya İkaza Rağmen Çocuğu Teslim Etmeme ya da Teslimi Engelleme
- bc)Kabahâtin Cezası (Altı aya dek tazyik hapsi)
- c-Nafaka Kararlarına Uymama (İİK, m.344)
- ca)Kabahât Failinin Aleyhine Karar Verilmiş Olan Nafaka Borçlusu Oluşu
- cb)Kabahâtin Unsurları
 - cba)Tatbiki İstenmiş Bir Nafaka Kararı Mevcudiyeti
 - cbb)Takip Borçlusunun Nafaka Ödeme İkazını Havi Resmi Emrini Tutmamak
- cc)Kabahâtin Cezası (Üç aya dek tazyik hapsi)
- ç-Mal Beyanında Bulunmama (İİK, m.76)
- ça)Kabahâtin Failinin Takip Borçlusu Oluşu

- çb)Kabahâtin Unsurları
 - çba)Haciz Yoluyla Takip Mevcudiyeti
 - çbb)Borçlunun Kanunen Muayyen Sürede Malbeyanında Bulunmamış Olması
- çc)Kabahâtin Cezası (Üç aya dek tazyik hapsi)

d-Şahsi Borcu Havi İlam Hükümünü Yerine Getirmeme (İİK, m.343)

- da)Kabahatin Failinin Takip Borçlusu Oluşu
- db)Kabahâtin Unsurları
 - dba)Bizzat İfası Gereken Yapma veya Yapmama Borcunu Havi ya da İrtifka Hakkına ilişkin İlam Mevcudiyeti
 - dbb)İcra Emri veya Muhtıraya Rağmen İlam Hükümünü Mazeretsiz Yerine Getirmemiş Olma
- dc)Kabahâtin Cezası (Üç aya dek tazyik hapsi)

C)İdari Para Cezasını Müstelzim İcra Kabahâtleri

a-Gerçeğe Aykırı Surette İmza İnkârında Bulunma (İİK, m.68/V,68a/V, 169a/III, 170/son, 269c/II)

- aa)Kabahâtin Failinin Takip Borçlusu Oluşu
- ab)Kabahâtin Unsurları
 - aba)Yazılı Belgeye Dayalı Takip Mevcudiyeti
 - abb)Borçlunun Takip Dayanağı Yazılı Belge Altındaki İmzasını İnkâr Etmiş Olması
- ac)Kabahâtin Cezası (Takip Konusu Alacağın %10'u)

b-Haksız Yere İhâlenin Feshi Davası Açmış Olma (İİK, m.134/II)

- ba)Kabahâtin Failinin İhâlenin Feshi Davacısı Oluşu
- bb)Kabahâtin Unsurları
 - bba)İhâlenin Feshi Davası Açılmış Olması
 - bbb)İhâlenin Feshi Talebinin Esastan Reddolanmış Olması
- bc)Kabahâtin Cezası (İhale Bedelinin %10 'u)

c-İcra Dairesi Yasal Tebliğ ve Emirlerine Sebepsiz Uymama (İİK, m.357 [Ör:367])

- ca)Kabahatin Savcılıkça Soruşturulup Yaptırıma Bağlanması (İİK, m.357/İkinci c; KK, m.23/1)
- cb)Kabahatin Yaptırımı İİK'da Düzenlenmemiş Olmakla KK m.32 Uyarınca İdari Para Cezasına Hükmolunması Lüzumu